

PS

ALLEHANDA OM VARJEHANDA

Avdelningen ber att få återkomma, denna gång med en lätt försenad julsaga.

Själv får avdelningsföreståndaren fortfarande brev från hökögda baklängesbladdrare som ägnat sig åt skyltstudier. Ett givande område för skyltspaning förefaller vara Skottland. Där har Magnus Wikström i Nynäshamn vid sidan av allfarvägarna funnit några vänliga och permanenta trafikmaningar, t ex *Tiredness can kill / Take a break* eller *Frustration causes accidents / Please allow overtaking*.

En inhemsk pärla satt »i hisshallen på Sollefteå sjukhus efter en ombyggnad, sannolikt kring 1982» och vidarebefordras till eftervärlden av Anders Thurin i Norrköping som exempel på »hur det kan bli när konstruktören får skriva bruksanvisning utan att bli störd»:

Fyra enkla minnesregler

1. Skall Du åka upp – Tryck på knapp för uppfärd. Skall du åka ned – Tryck på knapp för nedfärd.

2. Tryck endast på den knapp som motsvarar önskad färdriktning.

3. Trafiksystemet väljer ut den lämpligaste hissen. Strax innan den anländer till Din våning tänds en lysdiod ovanför den hissens nummer på anropstablån samtidigt som en akustisk signal ljuder vid hissen ifråga.

4. När Du kommer in i hissen, tryck då genast på knappen för den våning Du vill komma till.

Följ Du dessa fyra minnesregler har Du och Dina medtrafikanter största nytta av hissarna.

Lika omedelbar klarhet råder kanske inte i en kopia av SFS 1993:740, som Thurin tydligen inte kunde motstå att bifoga. Här ställs vi åter inför en byråkratisk klassiker med längre rubrik än innehåll:

»**Förordning om ikraftträdande av förordningen (1992:1555) om ändring i förordningen (1990:434) med instruktion för Läkemedelsverket och förordningen (1992:1556) om förändring i förordningen (1963:654) om försäljning från apotek av alkoholhaltiga läkemedel och teknisk sprit, m. m.**»

Avdelningen har instruktioner om att återkomma.

"A big business of horror"

Varje skifte mellan november och december reser dr X till staden S-holm för att delta i vetenskapliga och andra kulturella aktiviteter. En sådan kväll befann sig dr X på Chinateatern där följande drama tar sin början:

»A Little shop of horrors» handlar om Audrey II, som är en liten köttätande planta kommen från en annan planet. Audrey II har på en kost bestående av några droppar blod, en sadistisk tandläkare, blomsterhandlaren själv samt det blonda butiksbiträdet vuxit rejält och utfyller i slutet hela Chinateaterns scen. Räcket till balkongen är spräckt, strålkastarna har ramlat ner och dinglar över kvarvarande publiks huvuden – de med tandläkarskräck har redan flytt. Långtradare sägs vänta utanför teatern. »Rot-skott från Audrey II ska distribueras till affärer i jordens alla hörn.»

Sålunda invaggad i skräckfylld stämning skall dr X ensam i mörkret promenera mellan Berzelii park och T-centralen. Promenaden blir en mar-dröm. En liten godisbutik på Norrmalmstorg är redan, upptäcker dr X, »a little shop of horror». Tydliga spår av en farlig planta ses därinne. Inte nog med det – plantan har tentakler som sträcker sig utanför butiken. De fångar dr X några sekunder. Dessbättre biter de dåligt på en lungläkare – värre med alla ungdomar som i morgon ska passera, tänker dr X.

Kungsträdgården lyser av olika arter, mest de vanliga. Visserligen kunnig i botaniken vill dr X inte ta dem i sin mun. Uppmärksamhet är plantans främsta gödningsmedel.

Dr X vet genom mångårigt studium en hel del om plantan. Den påverkar jordklotets miljö; odling av den leder till att stora åkerarealer utarmas, regnskogar eldas upp och i storstäder som Los Angeles står förbränningen av denna planta för 2% av luftens föroreningar. Vid Kungsträdgårdens nordvästra hörn når en omiskännlig doft dr X känsliga näsborrar – en brinnande planta! Risker utomhus är kanske försumbar men doften är obehaglig, varför dr X sneddar över Hamngatan till NK-sidan. Kort efter sneglar han in i en restaurang på Regeringsgatan och betänker att effekterna ökar markant när förbränningen, som där, sker inomhus – 4 700 olika kemikalier kan virvla mellan golv och tak. Mest livshotande blir det när speciella förbränningsrör gjorda av plantan placeras i direkt anslutning till ett par lungor. Fyrtiotre carcinogena ämnen inympar ofta svårkuvade utväxter, särskilt på bronkträdets stam. Försök med olika filtreringsprocesser har ej ändrat

detta. Vid förbränningen stimuleras även tillväxt av arteriosklerotiska plack. Detta, och en rad andra effekter, leder sammantaget till att hälften av plantans brukare går mot en för tidig grav. Dr X skulle vilja säga det till några nattliga flanörer på Mäster Samuelsgatan men ids inte. Han vet ju att 80% av dem som blivit vanebrukare vill bli kvitt plantan men att de lider av stark ambivalens. Precis som Audrey II erbjöd sin skötare snabba vinster, ger ju denna planta vissa kortsiktiga vinster. Belöningen förmedlas genom ämnet N som finns i plantan.

I hög dos är ämnet N ett förnämligt insektsgift (dock för farligt att användas i detta syfte). I lägre dos ger ämnet N brukaren möjlighet till ett slags finger-spetskontroll över det egna själslivet. Konstigt ändå att någon vill suga på ett »finger» besmutsat med kadmium, benspyrener, arsenik m fl gifter, tänker dr X när han går trappan ner till Sveavägen.

Enda chansen att klippa plantans grepp om mänskligheten är att skydda ungdomar från beröring med den, inser dr X men vet att detta är svårt. Plantan är mycket resistent och dess exhibitionistiska ådra blommar som alltid. När plantan förpassades ur »pressen» växte raskt nya tentakler ut, sådana som omger servicebutiken på Kungsgatan dit dr X gjort en lov för att inhandla en adventskalender. Plantans visuella signaler vill dock nå längre. Dr X finner dem strax i den exklusiva klädboutiquens skyltfönster nära Hötorget. Plantan frodas när den exponeras på unga människors kroppar, fötter och solglasögon. Det ger den livskraft och det är plantans väl skyddade rättighet, genom svensk grundlag.

Vinden sveper kall över Sergels torg. Även plantan känner av stormar, men dess förmåga till anpassning är enorm, tänker dr X. När ett säljförbud till tonåringar planeras växer obehagade automater upp som ogräs. När västerlänningar börjar sky plantan riktas tentaklerna åt Baltikum, Ryssland, Kina ...

Apropå Kina! Dr X sneglar lite nostalgiskt åt Chinateaterns håll. Tänker – innan han försvinner ner i T-centralen – jämfört med denna planta är Audrey II hälsosam som spenat.

Matz Larsson
Örebro